

Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä 09.12.2024 § 423

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 09.12.2024

§ 423

Liputusohjeen ja suruliputusohjeen ajantasaistaminen

2494/00.01.01.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anu Valtavaara p. 044 716 1416

Päätös

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy liitteenä olevan Lahden kaupungin ohjeen yleisestä liputuksesta. Hyväksytty ohje korvaa säädöksen N:o 2006/1.

Kaupunginhallitus hyväksyy liitteenä olevan ohjeen Lahden kaupungin luottamushenkilöiden, viranhaltijoiden ja työntekijöiden sekä lahtelaisten merkkihenkilöiden kuoleman johdosta toimeenpantavasta suruliputuksesta ja muusta huomioimisesta. Hyväksytty ohje korvaa säädöksen N:o 2009/27.

Käsittely

Esittelijä muutti kokouksen aikana päätösehdotustaan siten, että liputussäännön kohdan "4. Erikseen määrätyt vuotuiset liputuspäivät ja -paikat" loppuun ja perustelujen 4. kappaleen luetteloon lisättiin erityinen liputuspäivä 30.11. talvisodan alkamispäivä, jolloin liputetaan Mannerheimin ratsastajapatsaan luona Asema-aukiolla.

Lisäys tehtiin liitteenä olevaan Lahden kaupungin ohjeeseen yleisestä liputuksesta sekä alle perusteluosaan lihavoituna.

Perusteluosa

Liputusohje

Lahden kaupungin "Ohjeet yleisestä liputuksesta Lahden kaupungin virastoissa ja laitoksissa" (säädös N:o 2006/1) on hyväksytty kaupunginhallituksessa 9.1.2006 § 30. Ohjeen ajantasaistaminen on tarpeen, jotta se vastaa nykykäytäntöjä ja yhdenmukaistaa toimintatapoja.

Uudistettu ohje säilyttää nykyiset käytännöt liputtamisesta virallisina ja vakiintuneina liputuspäivinä sekä valtion viranomaisten antamien kertaluonteisten suositusten perusteella. Lisäksi liputetaan kaupungin vuosipäivänä 1.11., kansainvälisenä naistenpäivänä 8.3. sekä kaupunginhallituksen erityistapauksissa määrääminä päivinä.

Uutena kohtana ohjeeseen lisätään sisäministeriön suosittelemat liputuspäivät, joita vuonna 2024 olivat Alvar ja Aino Aallon sekä suomalaisen arkkitehtuurin ja muotoilun päivä 3.2., saamelaiden kansallispäivä 6.2., romanien kansallispäivä 8.4. ja Tove Janssonin ja suomalaisen taiteen päivä 9.8. Sisäministeriön liputussuositus perustuu pitkäaikaiseen harkintaan, jossa ministeriö huomioi Suomen lippu -komitean jo 1970-luvulla ilmaiseman kannan, että uusien liputuspäivien tulisi olla aiheeltaan mahdollisimman monen kansalaisen hyväksymiä, jotta yleinen liputus tuntuisi luontevalta. Lisäksi ministeriö toteaa, että liputusväsymyksen ja liputuksesta aiheutuvien kustannusten kohoamisen välttämiseksi liputuspäiviä ei kuitenkaan saisi olla liian monta.

Kaupungin uusittuun ohjeeseen lisätään myös Lahden kaupungin vakiintuneet, erityiset liputuspäivät ja -paikat. Näitä ovat Mannerheimin

kuolinpäivä 28.1., jolloin liputetaan Mannerheimin ratsastajapatsaan luona Asema-aukiolla, talvisodan päättymispäivä 13.3., jolloin liputetaan Mannerheimin ratsastajapatsaan luona Asema-aukiolla ja Paasikiven päivä 27.11., jolloin liputetaan Paasikivenaukiolla **sekä talvisodan alkamispäivä 30.11., jolloin liputetaan Mannerheimin ratsastajapatsaan luona Asema-aukiolla.**

Ohjeessa määritellään Suomen lipun lisäksi EU:n ja vieraan valtion lippujen käyttöä. EU:n lippua voidaan käyttää Suomen lipun rinnalla kohteissa, joissa on kaksi lipputankoa. Myös vieraan valtion liputuksessa ensisijainen käytäntö on liputtaa Suomen lipun rinnalla. Liputus yksinomaan vieraan valtion lipulla on kuitenkin mahdollista erityisistä syistä, esimerkiksi osoitettaessa tukea sotaa käyvälle Ukrainalle.

Naton lipulla liputtamisesta ei ole toistaiseksi annettu yleisiä ohjeita tai suosituksia, eikä liputuskäytäntöä ole muodostunut. Mikäli valtion viranomaisen antaa ohjeen, Lahden kaupunki noudattaa sitä niissä kohteissa, joihin Naton lippu on hankittu.

Lahden kaupunki liputtaa vain Suomen lipulla ja edellä mainituilla EU:n, vieraan valtion ja Naton lipuilla. Muu liputus (ns. messuliputus) on mahdollista Paasikivenaukiolla, Mytjäisissä ja jäähallin ympyrässä. Liputuksen suorittaa tuolloin taho, jolle kaupunki on antanut luvan liputuspaikkojen käyttöön.

Liputusohjetta sovelletaan kaupunkiorganisaation omissa liputuskohteissa, joita on noin 150. Mikäli kohteessa ei ole lainkaan toimintaa, ei liputusta kuitenkaan suoriteta. Lahden kaupungin konserniyhtiöt voivat noudattaa ohjetta soveltuvin osin siten, ne voivat kohteissaan järjestettävien tapahtumien yhteydessä noudattaa omia käytäntöjään. Tämä mahdollistaa esimerkiksi yhdistyksien tai yrityksen lipulla liputtamisen, joita Lahden

kaupungin organisaatiossa ei suoriteta, ellei kaupunginhallitus yksittäistapauksessa toisin päättä. Liputusohjeella pyritään edistämään yhtenäistä liputuskulttuuria koko kaupungin alueella.

Liputusohjeen päivittämisellä ja siihen lisätyillä uusilla suositelluilla liputuspäivillä ei ole taloudellisia vaikutuksia. Liputtaminen sisältyy yhtenä osana kiinteistöhuollon kilpailutettuihin palvelusopimuksiin. Liputukseen liittyvä palvelukuvaus Lahden kaupungin hankinta- ja sopimusasiakirjoissa on kuvattu laajana. Liputuspäivien vähentäminen ei käytännössä toisi säästöjä.

Selkeä ja ajantasainen liputusohje sujuvoittaa liputuksen organisointia ja helpottavat vastuuhenkilöiden työtä, mikä vähentää sekaannusten riskiä ja takaa liputuksen johdonmukaisuuden ja oikea-aikaisuuden. Liputus on tärkeä symbolinen ele, jolla juhlistetaan merkittäviä tapahtumia, osoitetaan kunnioitusta ja välitetään osanottoa. Päivitetty ohje varmistaa, että liputus heijastaa ajan henkeä ja paikallisia arvoja, vahvistaen kaupungin yhteisöllisyyttä ja identiteettiä. Kaupunki vahvistaa toiminnallaan yhtenäistä valtakunnallista liputuskulttuuria.

Suruliputusohje ja muu huomioiminen

Ohjeet Lahden kaupungin luottamushenkilöiden, viranhaltijoiden ja työntekijöiden sekä lahtelaisten merkkihenkilöiden kuoleman johdosta toimeenpantavasta suruliputuksesta ja muusta huomioimisesta (säädös N:o 2009/27) on hyväksytty kaupunginhallituksessa 9.3.2009 § 169. Ohjeen hyväksymisen jälkeen kaupungin organisaatiossa ja käytetyssä terminologiassa on tapahtunut muutoksia. On tarkoituksenmukaista tehdä

Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä 09.12.2024 § 423

suruliputusohjeeseen vähäiset, teknisluonteiset päivitykset samanaikaisesti liputusohjeen päivittämisen kanssa. Suruliputusohjeen sisältöä ei esitetä muutettavaksi.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

säädöskokoelma